

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 538270

ETAP: Semestr zimowy

Informacje ogólne:

Prowadzący: dr Małgorzata Łysiak

Organizator: Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii

Liczba godzin tygodni / semestr: 1 / 15

Jezyk wykładowy: Język polski

Kierunek studiów: Psychologia (stacjonarne jednolite magisterskie)

Lokalizacja w planach rocznych: Rok III - Semestr 5

Punkty ECTS: 2

Forma zaliczenia: Egzamin

Cele przedmiotu:

- C1 - przekazanie wiedzy na temat przedmiotu i zadań psychologii klinicznej i psychopatologii wieku rozwojowego w świetle współczesnych systemów diagnostycznych.
- C2 – nabycie podstawowych kompetencji diagnostycznych w zakresie kontaktu z dziećmi i młodzieżą oraz elementarnych umiejętności w procesie diagnostycznym.
- C3 - uwrażliwienie na problemy natury etycznej w badaniu dziecka

Wymagania wstępne:

- W1- zaliczenie przedmiotów przewidywanych w dotychczasowym kursie (zwłaszcza psychologii rozwojowej i psychologii zdrowia)
- W2- zainteresowanie problematyką psychologii klinicznej dzieci i młodzieży oraz motywacja do nabycia wiedzy i kompetencji w tej dziedzinie

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

WIEDZA

1. Student/ka posiada wiedzę na temat przedmiotu, celu i zadań psychologii klinicznej i psychopatologii okresu dzieciństwa i adolescencji K_W01
2. Student/ka zna najważniejsze psychologiczne koncepcje (psychologiczne, biologiczne, interakcyjne i społeczne) wyjaśniające powstawanie i utrzymywanie się zaburzeń w okresie dzieciństwa i adolescencji K_W13
3. Student/ka ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat różnego rodzaju zaburzeń w okresie dzieciństwa i adolescencji z uwzględnieniem podstawowych systemów diagnostycznych i współczesnych standardów klasyfikacyjnych (DSM i ICD) K_W13
4. Student/ka zna i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa w zakresie postępowania diagnostycznego oraz udzielania pomocy psychologicznej oraz działań praktycznych psychologa w różnych obszarach życia społecznego; K_W15

UMIĘJĘTNOŚCI

1. Student/ka posiada umiejętność opisu i wyjaśniania różnych form zaburzeń (objawów i zespołów) występujących u dzieci i młodzieży K_U01
2. Student/ka potrafi integrować wiedzę z zakresu różnych dziedzin psychologii na temat funkcjonowania prawidłowego i zaburzonego w sytuacjach codziennych i zdarzeniach losowych K_U02
3. Student/ka posiada umiejętność nawiązania kontaktu z dziećmi niezależnie od stanu ich zdrowia, stopnia sprawności fizycznej i psychicznej; potrafi zaplanować proces pomocowy K_U03, K_U05, K_U08
4. Student/ka potrafi krytycznie ocenić wartość narzędzi badawczych stosowanych w diagnostyce klinicznej, a także prowadzonych form wsparcia psychologicznego K_U10
5. Student/ka zna i stosuje się do zasad i norm etycznych w procesie diagnostycznym oraz w ramach interwencji psychologicznej K_U11

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

1. Student/ka przejawia wrażliwość, empatię oraz kieruje się wysokimi standardami etycznymi w badaniach klinicznych w odniesieniu do dzieci i młodzieży K_K02, K_K06
2. Student/ka potrafi zadbać o rzetelność prowadzenia badań klinicznych dla celów naukowych i diagnostycznych K_K02
3. Student/ka ma świadomość i wykazuje zdolność do współpracy z innymi profesjonalistami w zakresie diagnostyki klinicznej, wsparcia psychologicznego K_K10

Metody dydaktyczne:

Wykład interaktywny, case study, dyskusja

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Egzamin końcowy.

Ocena niedostateczna

(W) - brak podstawowej wiedzy na temat problemów i zaburzeń znamienych dla dzieci i młodzieży

(U) - niezdolność do określenia specyfiki zaburzeń, ich rodzaju oraz następstw,

Opis zajęć: Psychologia kliniczna i psychopatologia wieku rozwojowego (wykład)

(K) - brak zdolności odniesienia wiedzy na temat psychopatologii do konkretnego przypadku, brak zdolności do różnicowania zespołów zaburzeń

Ocena dostateczna

(W) Student/ka posiada elementarną wiedzę na temat wybranych zagadnień dotyczących zaburzeń charakterystycznych dla okresu dzieciństwa i adolescencji

(U) Student/ka potrafi wskazać jedynie niektóre zadania psychologa dziecięcego i specyfikę niektórych zaburzeń w okresie dzieciństwa i adolescencji w świetle wybranych standardów klasyfikacyjnych

(K) Student/k w sposób mało krytyczny posługuje się wiedzą na temat zaburzeń dzieciństwa i adolescencji oraz roli psychologa w procesie diagnostycznym

Ocena dobra

(W) Student/ka posiada wiedzę na temat wybranych zagadnień psychologii klinicznej dotyczącej okresu dzieciństwa i adolescencji

(U) Student/ka potrafi określić rolę psychologa dziecięcego oraz wskazać specyfikę zaburzeń dzieci i młodzieży w świetle wybranych standardów klasyfikacyjnych

(K) Student/ka posługuje się wiedzą na temat zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji oraz roli psychologa w procesie diagnostycznym

Ocena bardzo dobra

(W) Student/ka posiada szeroką wiedzę na temat roli psychologa w diagnozowaniu zaburzeń specyficznych dla okresu dzieciństwa i adolescencji

(U) Student/ka potrafi wskazać specyfikę zaburzeń dzieci i młodzieży w świetle aktualnych standardów klasyfikacyjnych

(K) Student/ka swobodnie posługuje się wiedzą dotyczącą zaburzeń zdrowia psychicznego, zaburzeń różnych funkcji psychicznych, emocji, funkcjonowania społecznego w procesie diagnostycznym

Treści programowe przedmiotu:

1. Podstawowe pojęcia psychologii klinicznej dzieci i młodzieży.
2. Historia psychologii klinicznej dziecka.
3. Przedmiot i zadania psychologii klinicznej wieku rozwojowego.
4. Działy psychologii klinicznej dzieci i młodzieży.
5. Psychopatologia wieku rozwojowego a psychiatria dzieci i młodzieży.
6. Klasyfikacja zaburzeń u dzieci i młodzieży w świetle podstawowych systemów diagnostycznych i współczesnych standardów klasyfikacyjnych (DSM-V i ICD-10 oraz DC:0-3R i DC:0-5).
7. Ogólna charakterystyka zaburzeń okresu rozwojowego w relacji do wieku i standardów klasyfikacyjnych.
8. Specyfika psychopatologii wieku rozwojowego na przykładzie wybranych zaburzeń
9. Etyka zawodu psychologa dziecięcego.

Literatura:

LITERATURA PODSTAWOWA

Bilikiewicz, A. (2000). (red.). Psychiatria. Podręcznik dla studentów medycyny. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL.

Bogdanowicz M. (1991). Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym. Warszawa: WSiP

Carr A. (2006). The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology. London-NY: Routledge.

Grzegorzewska, I., Cierpiakowska, L., Borkowska, A. (2020). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Warszawa: PWN

Kendall P. C. (2004). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: GWP

Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne, Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne „Vesalius”, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Kraków-Warszawa-2000

Morrison, J. (2016). DSM-5 bez tajemnic. Praktyczny przewodnik dla klinicystów. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

Namysłowska, I. (2005). Psychiatria dzieci i młodzieży. Warszawa: Wydawnictwo: PZWL.

Obuchowska I. (2005). Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży- wybrane zagadnienia. W: H. Sęk (red). Psychologia kliniczna, tom 2, 25-46

Orwid M. (1981). Zaburzenia psychiczne u młodzieży. Warszawa: PZWL

Seligman, M.E.P., Walker, E.F., Rosenhan, D.L. (2003). Psychopatologia. Poznań: Wydawnictwo Zysk I S-ka.

Sęk H. (2001). Wprowadzenie do psychologii klinicznej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe 'Scholar'

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

1. Kościelska M. (2000). Psychologia kliniczna dziecka. W: Strelau (red). Psychologia. Podręcznik akademicki. T.3., 623-648

2. Oleś M. (red). (2005). Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej i osobowości. T. VI, Metody diagnostyczne w badaniach dzieci i młodzieży. Lublin: TN KUL.

3. Radziwiłłowicz, W., Sumiła A. (2006). Psychopatologia okresu dorastania. Wybrane zagadnienia. Kraków: Oficyna Wydawnicza 'Impuls'.

4. Stemplewska-Żakowicz, K. (2009). Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna. Gdańsk: GWP